

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Dato: 04.06.2020

Vår ref.: 20/01998
Deres ref.: 20/1090-1

Saksbehandler: Ina Tandberg

Høringssvar - NOU 2020: 3 - Ny lov om universiteter og høyskoler

OsloMet sender med dette vårt vedlagte høringssvar til forslag om ny universitets- og høyskolelov, og vi tar forbehold om at høringssvaret godkjennes av universitetsstyret på styremøte 17. og 18. juni.

Med hilsen

Curt Rice
Rektor

Ina Tandberg
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Postadresse
PB 4. St. Olavs plass, 0130 OSLO

Seksjon for rektors stab

Telefon
67 23 50 00

Besøksadresse
Pilestredet 46

OsloMets hørings svar til forslag om ny universitets- og høyskolelov

Innledning

Forslag til ny og modernisert lov om universiteter og høyskoler ønskes velkommen. Det er viktig at loven som regulerer universiteter og høyskoler er oppdatert og er samstemt med utvikling og samfunnets behov. For OsloMet er det viktig at loven regulerer det som er nødvendig, men heller ikke mer. Det er viktig at institusjonene sikres handlingsrom og autonomi for å kunne utvikle høyere utdanning og forskning i tråd med institusjonenes profil og strategier, nasjonale og regionale behov og internasjonal kunnskapsutvikling. Fremover blir det viktig at institusjonene er tydelig forankret i og pådrivere for oppfyllelse av bærekraftsmålene. Behovet for å legge bedre til rette for livslang læring og digitalisering bør være sentralt for lovens regulering av institusjonene.

Utvalget har ikke tatt inn det utvidede likestillingsbegrepet «mangfold» i loven. Mangfold er ikke et klart rettslig definert begrep og er heller ikke definert i likestillings- og diskrimineringsloven. Utvalget foreslår å beholde dagens henvisinger til likestilling (kjønn) i UH-loven. *Dette forslaget synliggjør ikke tydelig nok de plikter som følger av en sammenslått likestillings- og diskrimineringslov.* Likestillings og - diskrimineringsloven legger opp til helhetlig og interseksjonelt arbeid for likestilling og mot diskriminering. Likestilling har tradisjonelt handlet om kjønnslikestilling, men det er i dag et mye sterkere fokus på alle diskrimineringsgrunnlagene da vi vet at diskriminering kan være sammensatt. Vi trenger derfor et juridisk språk og en lovgivning som er oppdatert og som tar høyde for denne kompleksiteten. Dagens UH-lov nevner kjønn som kriterium i flere sammenhenger, men etnisitet og etniske minoriteter er ikke nevnt. Funksjonshemmede er kun nevnt ad lokaler for studenter. Å ikke nevne øvrige grunnlag i sektorloven gjenspeiler ikke de faktiske endringer i lovverket ei heller den virkeligheten vi ser i sektoren og på OsloMet i dag.

OsloMets hørings svar er fremstilt i tabellen nedenfor, og følger kapittelinnstillingen i NOUen.

Kap i NOU	Auneutvalgets forslag	OsloMets vurdering/evnt egne forslag
8 Myndighetenes styring av universiteter og høyskoler	Myndighetenes styring av universitets- og høyskolesektoren bør samlet sett bli noe mindre enn i dag.	OsloMet støtter utvalgets forslag Det fremstår som i tråd med målsettinger om større variasjon og mangfold i sektoren at KD samlet sett reduserer styringen av utdanningsinstitusjonene noe. Det er viktig at dette reflekteres både i UH-loven og i den kommende styringsmeldingen. Økt autonomi for universiteter og høyskoler gir større muligheter for hver enkelt institusjon til å satse på områder hvor man har særlige forutsetninger, noe som kan bidra til større mangfold. Dette er også i tråd med målsettinger for andre styringsinitiativ for sektoren, som utviklingsavtalene. Det generelle forslaget om mindre styring må reflekteres i andre mer konkrete forslag i meldingen, for eksempel forslagene som gjelder styrets sammensetning.
8	Institusjonene bør i større grad samordne seg og gjøre prioriteringer som samlet sett møter samfunnets behov.	OsloMet støtter utvalgets forslag Større variasjon og mangfold i sektoren forutsetter, i tillegg til økt autonomi for utdannings- og forskningsinstitusjonene, at disse samordner seg og gjør prioriteringer, særlig knyttet til hvilke utdanninger som tilbys ved de ulike campusene. Rektormøter og andre arenaer for kontakt både mellom institusjonene og myndighetene og mellom institusjonene vil være viktige.
8	En ny lovbestemmelse om at pålegg og instruksjoner til universiteter og høyskoler må gis skriftlig.	OsloMet støtter utvalgets forslag Teknologitvillingen har bidratt til at kommunikasjon nå foregår på langt flere plattformer enn da den forrige UH-loven ble utformet. OsloMet mener at å lovfeste skriftlighet i styringen kan bidra til ryddighet og tydelighet i styringen av institusjonene.
8	En ny lovbestemmelse som presiserer at styremedlemmer skal opptre uavhengig, for å klargjøre at departementet eventuelt må instruere	OsloMet støtter utvalgets forslag, <u>men har forslag til en tilføyelse:</u> Det bør etter OsloMets syn fremkomme enda klarere av lovteksten at styrets medlemmer har som funksjon å ta ansvar for universitetets samlede virksomhet, slik også departementet gir uttrykk for gjennom styringsdialog og veileder for styrene at styret skal være et kollegialt organ. OsloMet foreslår derfor å ta inn i

	<p>institusjonen gjennom styret som kollegialt organ.</p>	<p>selve lovteksten at styremedlemmene har ansvar for å treffe beslutninger til beste for hele institusjonen. (Se også kommentarer til kapittel 27). I tillegg bør det komme tydeligere frem i lovteksten hva styremedlemmene skal opptre uavhengig av, slik at utvalgets formål med denne bestemmelsen blir tydelig i loven og ikke bare i NOUen.</p> <p>Forslag til lovtekst: <i>Forslag til endringer i kursiv</i></p> <p>Forslag til endring i § 3-1 Styrets ansvar, 3. ledd:</p> <p>Styremedlemmene skal være uavhengige i utførelsen av sine verv, og har ansvar for å treffe beslutninger til beste for institusjonen samlet sett.</p>
8	<p>Universiteter og høyskoler skal fortsatt være rammefinansiert, men finansieringssystemet bør vurderes i lys av blant annet mål om livslang læring</p>	<p>OsloMet støtter utvalgets forslag</p> <p>Det ligger ikke noe forslag om å endre finansieringssystemet i utkastet til UH-lov, selv om det signaliseres at rammefinansiering fortsatt skal være sentralt og at hensynet til livslang læring bør inn. OsloMet vil komme med et innspill om finansieringssystemet og finansiering av studieplasser som del av OsloMets innspill til styringsmeldingen.</p> <p>OsloMet vil komme med et innspill om finansiering i forbindelse med den kommende styringsmeldingen.</p>
8	<p>De institusjonene som fortsatt ønsker å forvalte egen eiendom, kan gjøre det.</p>	<p>OsloMet støtter ikke utvalgets forslag</p> <p>I forvaltningen av lærings- og forskningsarealer til nytte for studenter og ansatte ved OsloMet, så er det i dag forvaltning av leide arealer. OsloMet har per i dag ikke mulighet til å eie bygg, og leier kun en bygning gjennom Statsbygg. Det innebærer at Stortinget og Regjeringens ressursallokering til videreutvikling bygningsmassen i universitets- og høgskolesektoren i sin helhet går til andre enn OsloMet. Det mener OsloMet er konkurransevridende, og vi mener det er lite</p>

		<p>som tyder på at studenter og ansattes forventninger til infrastruktur skiller seg mellom de som eier og leier i dag. Alle statlige universiteter og høyskoler burde ha anledning til å bestemme seg om de vil eie eller leie, og vi foreslår derfor følgende ordlyd til ny lovparagraf:</p> <p>De institusjonene som ønsker å forvalte egen eiendom, kan gjøre det.</p>
8	<p>Departementets gjennomgang av styringspolitikken skal gjøres i tett sammenheng med oppfølging av forslaget til ny universitets- og høyskolelov.</p>	<p>OsloMet støtter utvalgets forslag</p> <p>OsloMet finner det naturlig at gjennomgangen av styringspolitikken i sektoren gjøres i tett sammenheng med arbeidet med ny UH-lov, ettersom den nye loven berører mange av områdene det er naturlig at tas opp i forbindelse med den kommende meldingen.</p>
8	<p>Forslag fra flertallet i utvalget:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler (gradsforskriften) videreføres som i dag. • Kunnskapsdepartementet skal jevnlig vurdere hvilke utdanninger det er hensiktsmessig å forbeholde enkelte institusjoner. <p>Forslag fra mindretallet i utvalget: Departementet skal ikke gjennom gradsforskriften avgjøre hvilke institusjoner som kan tilby bestemte utdanninger.</p>	<p>OsloMet støtter mindretallet i utvalgets forslag</p> <p>Forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler (gradsforskriften) er fastsatt av Kunnskapsdepartementet. Forskriften regulerer hvilke grader og yrkesutdanninger som kan tildeles av ulike universiteter og høyskoler, hvilke institusjoner som kan gi særlige utdanninger som gir rett til beskyttet tittel, og normert studietid for utdanningene.</p> <p>Hensynet bak gradsforskriften er myndighetenes behov for en overordnet nasjonal styring med tilbudet av ulike utdanninger i ulike deler av landet.</p> <p>OsloMet anfører, som mindretallet i utvalget gjør, at en slik overordnet styring er i konflikt med hensynet til institusjonenes autonomi og at gradsforskriften fremstår utdatert etter endringene i institusjonslandskapet som fulgte etter Strukturreformen.</p>

<p>9</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utvalget foreslår at det settes i gang et arbeid med å gjennomgå forskriftshjemlene i universitets- og høyskoleloven 	<p>Utvalgets forslag støttes.</p>
	<p>Utvalget foreslår å flytte forskriftsmyndighet fra institusjonene til departementet på enkelte områder;</p>	<p>Utvalgets forslag støttes ikke.</p> <p>Utvalget henviser til regler om opptak, grader, og vurdering og eksamen. At det på disse områdene er hensynet til nasjonal likhet og forutsigbarhet for studentene som taler for en nasjonal regulering.</p> <p>OsloMet er kritisk til dette. Sektoren består fortsatt av institusjoner av svært ulik størrelse med ulik faglig profil. Vi er av den oppfatning at det er de faglige hensynene som skal være styrende for løsningene som blir valgt. Tradisjonelle breddeuniversitet kan ha andre behov når det gjelder både opptak og vurdering enn institusjoner som preges av profesjonsutdanninger. Institusjonens størrelse er også av stor betydning for hvilke løsninger som er hensiktsmessige eller praktisk gjennomførbare. Mindre institusjoner kan på enkelte områder ha mulighet for større fleksibilitet enn store – det er etter vår oppfatning viktig at dette kan fortsette. Likeså kan det for store institusjoner være enklere å innføre nye løsninger som krever volum eller større lokaler.</p> <p>Situasjonen under Korona-pandemien har nettopp vist at det er behov for et handlingsrom lokalt ved den enkelte institusjon for å finne gode løsninger som er tilpasset både undervisning, praksis og studentene.</p>

		<p>Vi tror at for studentene er forutsigbarhet, tydelig og lett tilgjengelig informasjon det viktigste. Studentmedvirkningen blir også større dersom institusjonene beholder myndigheten lokalt.</p> <p>Vår erfaring er at sektoren samarbeider på tvers og dermed bruker hverandres erfaringer tilpasset egne lokale behov til det beste for studentene og den faglige aktiviteten.</p>
	Videre foreslår utvalget en gjennomgang av de sentrale forskriftene under universitets- og høyskoleloven med sikte på å samle dem i én eller noen få forskrift(er); rydding i begrepsbruken i lov og forskrifter; gjennomgang og oppdatering av rundskriv under universitets- og høyskoleloven.	Utvalgets forslag støttes.
10 Universitets og høyskolelovens virkeområde	Lovens bestemmelser videreføres med mindre språklige endringer	OsloMet støtter utvalgets forslag
11 Formål	- En ny formålsparagraf i fire ledd. Universiteter og høyskoler skal fremme og spre ny kunnskap, bidra til høyt kompetansenivå og dannelse, bygge på og fremme forståelse for grunnleggende humanistiske verdier og bidra til bærekraftig utvikling	<p>OsloMet støtter utvalgets forslag, men har noen tilføyelser:</p> <p>OsloMet ber departementet vurdere om «ny kunnskap» i første ledd, bokstav a) er den beste formuleringen, da universitets- og høyskolesektoren skal spre all kunnskap, ikke bare det som er nytt.</p> <p>Forslag til ny formålsparagraf, der både det humanistiske verdigrunnlaget og bærekraft er tatt med, er et av de viktigste bidragene til ny UH-lov for å sikre en langsiktig overbygning til universitets- og høyskolesektorens betydning for</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Tettere kobling til institusjonenes betydning for samfunnet, den enkelte og det verdigrunnlaget samfunnet bygger på - Henvisning til verdigrunnlaget gjør formålsparagrafen mer tilsvarende i ordlyden som for barnehage- og opplæringsloven 	<p>samfunnet. Den sikrer også at UH-sektoren samles om å bidra til å løse de komplekse samfunnsutfordringene verden står overfor.</p> <p>Lovforslagets § 1-1 (d) - Forslaget om å lovfeste institusjonenes ansvar for å bidra til bærekraftig utvikling, støttes. Begrepet <i>bidra</i> tolkes da slik at bærekraftig utvikling må inngå som et integrert premiss i alle deler av virksomheten der dette er naturlig eller nødvendig. OsloMet foreslår imidlertid at den nye bestemmelsen bruker ordet “sosialt” i stedet for “sosial”.</p>
11	<p>Det skilles tydeligere enn i dagens lov mellom universiteter og høyskoler og deres oppgaver</p>	<p>I begrunnelsen fra utvalget fremgår det at de mener forslag til ny formålsparagraf gir et tydeligere skille mellom universiteter og høyskoler. Det er uklart hva som i forslaget både er et skille mellom universitet og høyskole og også hva som da er et tydeligere skille.</p>
12 Oppgaver	<ul style="list-style-type: none"> - Endres fra virksomhet til oppgaver - Bidra til livslang læring i tillegg til etter- og videreutdanning - Skille tydeligere mellom universiteter og høyskoleers formål og oppgaver 	<p>OsloMet støtter utvalgets forslag, men med noen tilføyelser:</p> <p>OsloMet støtter at paragrafen endrer navn fra virksomhet til oppgaver, og mener dette er tydeliggjørende for hva som reguleres. OsloMet støtter også endringene som gjør og at universiteter og høyskoler skal bidra til livslang læring i tillegg til etter- og videreutdanning. Det er også i denne paragrafen uklart hva som skiller et universitet fra en høyskole, og hva som skal utgjøre tydeligere skille gjennom forslag til endringer.</p> <p>Internasjonalisering</p> <p>OsloMet ønsker og savner referanse til hvor internasjonalisering skal reguleres, utover egne stortingsmeldinger. Med andre ord: hvilken plikt har institusjonene til å beskrive studentenes rettigheter med tanke på internasjonalisering (av programplaner, innhold, undervisere, utveksling etc.) og hvor skal dette gjøres (lokal forskrift, programplan, eller andre steder)? OsloMet mener dette er en av</p>

		flere hovedoppgaver til universitet og høyskoler, og ønsker at det fremgår av paragrafen om oppgaver.
12.3.8 Innovasjon	Utvalget mener det bør legges et bredt innovasjonsbegrep som også favner innovasjon i offentlig sektor og sosial innovasjon til grunn for forståelsen av denne oppgaven i universitets- og høyskoleloven.	<u>Lovforslagets §2-1 (f): Utvalgets forslag støttes</u> OsloMet støtter utvalgets vurdering om forståelsen av begrepet innovasjon utvides og får en bredere betydning enn det har i dag.
12.3.9 Samarbeid med eksterne aktører	Utvalget mener det vil være hensiktsmessig å koble forventningene om samarbeid til de strategiske målene for internasjonalisering, slik at det skal bidra til kvalitet og relevans i den faglige virksomheten. For ikke å utelukke relevante samarbeidspartnere vil det etter utvalgets mening være mest hensiktsmessig å ikke nevne noen aktører eksplisitt. Utvalget foreslår derfor en generell formulering om at universiteter og høyskoler skal samarbeide med relevante eksterne aktører for å styrke virksomhetens kvalitet og relevans.	<u>Lovforslagets § 2-1 (g): Utvalgets forslag støttes delvis</u> OsloMet støtter forslaget om å koble forventningene om samarbeid til de strategiske målene for internasjonalisering, slik at det skal bidra til kvalitet og relevans i den faglige virksomheten. Vi mener imidlertid internasjonalt samarbeid bør fremheves spesielt i den nye bestemmelsen for å synliggjøre at det er en viktig oppgave for institusjonene. Forslag til ny bestemmelse: <i>«samarbeide med relevante eksterne aktører nasjonalt og internasjonalt for å styrke virksomhetens kvalitet og relevans»</i>
12.3.10 Ekstern finansiering	Utvalget mener det er unødvendig å lovfeste at institusjonene skal søke om eksterne midler, siden	Utvalgets forslag støttes ikke OsloMet støtter ikke forslaget om å fjerne dagens §1-3 (c). Vi mener tilføring av ekstern finansiering bør fortsette å være en lovfestet oppgave. Institusjonene har ulik tradisjon for å søke om ekstern forskningsfinansiering, og det er viktig med institusjonell oppmerksomhet og

	<p>fagmiljøene har egeninteresse av å hente inn ekstern finansiering for å kunne realisere sine ambisjoner og nå sine mål. Utvalget foreslår derfor at kravet om at universiteter og høyskoler skal forvalte tilførte ressurser effektivt og aktivt søke tilføring av eksterne ressurser, tas ut av loven, siden dette oppfattes som unødvendig. Utvalget presiserer at det med dette forslaget ikke mener å redusere kravet til institusjonene på disse punktene.</p>	<p>innsats på dette området. Det gjelder ikke minst i en situasjon der universiteter og høyskoler kan komme til å bli mer avhengige av ekstern finansiering, slik utvalget også påpeker. OsloMet foreslår derfor at nåværende bestemmelse videreføres.</p>
<p>14 Norsk som fagspråk</p>	<p>Utvalget foreslår å videreføre lovfesting av universiteter og høyskolars ansvar for utvikling og vedlikehold av norsk fagspråk for å sikre at norsk forblir et fullverdig vitenskapelig fagspråk også i fremtiden.</p>	<p>Utvalget forslaget støttes.</p> <p>Det vurderes som hensiktsmessig at man viderefører dagens plassering i loven og har en egen bestemmelse om språk. Vi er enige i utvalgets vurdering om at en del av de punktene språkrådet foreslår er virkemidler som ikke bør inn i loven. Å videreføre lovfesting av universiteter og høyskolars ansvar for utvikling og vedlikehold av norsk fagspråk er svært viktig for å sikre at norsk forblir et fullverdig vitenskapelig fagspråk også i fremtiden. Norsk er - og har lenge vært - under press i høyere utdanning og forskning. Å opprettholde og videreutvikle norsk som vitenskaps- og fagspråk, inkl. det å utvikle og oppdatere fagterminologier, har ringvirkninger i samfunnet langt utover den virksomheten som drives ved universiteter og høyskoler. Dette er således en del av de høyere utdanningsinstitusjonenes samfunnsmandat som må bringes videre og styrkes ytterligere.</p>

		<p>Vi er enige i at man ikke bør legge inn en presisering om at fagspråket skal utvikles på begge målformer. Krav om nynorsk er nedfelt andre steder, og vi mener at institusjonene selv bør kunne styre dette og ikke være pålagt bruk av begge målformer i for eksempel alt av skriftlig materiell.</p> <p>Vi slutter oss til forslaget om å lovfeste retten for alle studenter til å få tilrettelagt/bli tilbudt eksamen på den målformen studenten selv ønsker. Selv om dette gjelder for studenter ved de statlige universitetene og høyskolene etter lov om målbruk i offentlig teneste (mållova) og forskrift om målform i eksamensoppgaver, er det ikke slått fast i dagens uh-lov. Våre erfaringer tilsier imidlertid at det ikke bør være noe studenten må be om, men noe som automatisk er tilgjengelig. Det er en fare for at studentene ikke melder at de ønsker eksamen på nynorsk, i områder hvor bokmål er de fleste hovedmål. Vi foreslår derfor en noe strengere ordlyd.</p> <p>Forslag til lovtekst:</p> <p>§ 2-2 Ansvar for vedlikehold og videreutvikling av norsk fagspråk, nytt andre ledd</p> <p><i>Institusjonen skal tilby eksamen på bokmål og nynorsk.</i></p> <p>Vi støtter også utvalget i at en slik bestemmelse i uh-loven skal gjelde for alle institusjoner under loven, det vil si også private institusjoner, der studentene i dag ikke har en slik lovfestet rettighet.</p>
<p>15 Akademisk frihet</p>	<p>Utvalget foreslår å presisere at institusjonene også har ansvaret for å verne om de ansattes utøvelse av den akademiske friheten.</p>	<p><u>Lovforslagets § 2-4: Utvalgets forslag støttes</u> OsloMet støtter utvalgets videreføring av nåværende bestemmelse, og at institusjonenes ansvar for å legge til rette for åpen publisering fremheves.</p>

16 Forsøk	Bestemmelsen om forsøk i dagens lov § 1-2 fjerde ledd videreføres, med noen språklige justeringer. Bestemmelsen om forsøk skiller ut i en egen paragraf.	Utvalgets forslag støttes. OsloMet støtter at bestemmelsen videreføres, og at den ikke står i formålsparagrafen, men skiller ut som en egen bestemmelse.
17 Opptak	Bestemmelsen om tilleggspoeng til det underrepresenterte kjønn som i dag følger av opptaksforskriften § 7-9, foreslås ikke videreført.	Utvalgets forslag støttes ikke. OsloMet ønsker at bestemmelsen om tilleggspoeng til det underrepresenterte kjønn videreføres tilsvarende dagens ordning, hjemlet i opptaksforskriften § 7-9. OsloMet har flere utdanninger med svært skjev kjønnsbalanse (mindre enn 20 % av det underrepresenterte kjønn). Etter innføring av tilleggspoeng har vi fortsatt skjev kjønnsbalanse ved disse utdanningene, og er enige i at mer strukturelle endringer i samfunnet er nødvendig. Ordningene gir likevel muligheten til at litt flere av det underrepresenterte kjønn kan fullføre utdanning. OsloMet mener derfor at positiv særbehandling er viktigere i et samfunnsmessig perspektiv enn ulempene den medfører for den enkelte søker. Utvalget stiller spørsmål ved om en slik særbehandling i form av tilleggspoeng til det underrepresenterte kjønn er i overensstemmelse med likestillingsregelverket og EUs likestillingsdirektiv. Bestemmelsene i EØS-retten regulerer forhold i arbeidslivet, og legger til grunn en snever tolkning av forholdsmessighetsvurderingen. OsloMet er enige i at likestillingsdirektivet er relevant, men uenige i utvalgets vurdering at tilsvarende som for arbeidstagere nødvendigvis også gjelder for studenter og ved tildeling av studieplasser. OsloMet mener problemstillingen må vurderes etter likestillings- og diskrimineringsloven § 11. Etter denne er positiv forskjellsbehandling av det ene kjønn lovlig når forskjellsbehandlingen er egnet til å fremme lovens formål, at det er «rimelig forhold mellom formålet man ønsker å oppnå og hvor inngripende særbehandlingen er for den eller de som stilles dårligere»

		<p>OsloMet mener tilleggspoeng til det underrepresenterte kjønn er et viktig virkemiddel for å fremme likestilling. Det benyttes kun unntaksvis på utdanninger der det er et behov for forskjellsbehandling, og tiltaket anses som egnet til å oppnå lovens formål. Det er inngripende overfor de som ikke får studieplass som følge av forskjellsbehandlingen, men OsloMet vurderer ikke forskjellsbehandlingen som uforholdsmessig.</p> <p>OsloMet støtter utvalgsmedlem Bergstrøms forslag om at det etterspørres en tolkning fra EFTAs overvåkningsorgan, ESA, og at det i gang settes et arbeid med å se på alternative modeller for å sikre at opptakssystemet kan fungere som en sikkerhetsventil som sørger for at studieprogrammer ikke har en vedvarende skjev kjønnsfordeling. Inntil det foreligger en tolkning fra ESA, og frem til arbeidet med alternative modeller er fullført, mener OsloMet at bestemmelsen i dagens opptaksforskrift bør forbli uendret.</p> <p>«Mangfoldige» er en av OsloMet kjerneverdier. Kjønnlikestilling er en viktig mangfoldsdimensjon og universitetet er opptatt av å sikre god kjønnsbalanse i studentmassen og i studieretningene. For å motvirke sterkt kjønnsdelte studier, kan tilleggspoeng være ett av flere virkemidler. OsloMet anser det derfor som viktig å ha et lovverk for uh-sektoren som gir mulighet til å rette opp i skjevheter og som gir et tydelig signal om at man ønsker mindre kjønnssegregering i norsk akademia og arbeidsliv.</p> <p>Forslag til lovtekst: § 6-5. Forskrift om opptak (nytt ledd): Departementet kan gi forskrift om tilleggspoeng for underrepresenterte grupper der underrepresentasjon har særlig store negative konsekvenser.</p>
<p>17</p>	<p>Enkelte av bestemmelsene som i dag fremgår av opptaksforskriften foreslås nå lovfestet.</p>	<p>Utvalgets forslag støttes.</p>

<p>17</p>	<p>Reglene i lov og forskrift om generell studiekompetanse som grunnlag for opptak til høyere utdanning videreføres.</p> <p>Utvalget anbefaler følgende: Departementet bør i samarbeid med utdanningsinstitusjonene vurdere om generell studiekompetanse gjør en søker tilstrekkelig forberedt.</p>	<p>Utvalgets forslag støttes, med kommentarer.</p> <p>OsloMet støtter videreføringen av generell studiekompetanse som opptakskrav til lavere grads studier, og at enkelte av bestemmelsene som i dag fremgår av opptaksforskriften, nå foreslås lovfestet. Til § 6-1 om krav om generell studiekompetanse vil vi bemerke at vurdering og eventuelle endringer i kravene til generell studiekompetanse er en del av et større bilde. OsloMet støtter anbefalingen om at dette må sees nærmere på i samarbeid med institusjonene.</p> <p>Vi støtter også vurderingen om at det er nødvendig med ytterligere analyser og utredninger for å vurdere eventuelle endringer i opptaksgrunnlaget. Dette gjelder til dels også konsekvensene av dagens opptakssystem, som er en kombinasjon av hensiktsmessige ordninger og politisk styring. Aktuelle temaer å se nærmere på er blant annet bruken av spesielle opptakskrav i form av fagkrav eller karakterkrav i enkeltfag, poengberegningsreglene, samt økt behov/bruk av privatistordningen i videregående opplæring.</p> <p>OsloMet ønsker også å kommentere at det er viktig at dagens praksis med å varsle endringer i opptaksregler i god tid videreføres. Det er svært viktig at det tas hensyn til at elever på ungdomsskole, videregående skole og andre, får muligheter for å planlegge og at endringer først gjøres gjeldende 3-4 år senere.</p> <p>OsloMet støtter den foreslåtte presiseringen i § 6-2 om kvalifikasjon som likestilles med generell studiekompetanse om at søkere som får opptak på grunnlag av fagskoleutdanning må oppfylle kravet til norskkunnskaper som følger av kravet til generell studiekompetanse. OsloMet ber videre om en presisering av at fagskole som opptaksgrunnlag kun gjelder for søkere som ikke har generell studiekompetanse fra før.</p> <p>Utvalgets forslag til § 6-3 om søkere med utdanning fra utlandet støttes.</p>
-----------	---	---

<p>17</p>	<p>Bestemmelsen om dispensasjonsvurdering for søkere uten generell studiekompetanse som i dag er hjemlet i opptaksforskriften § 3-2 foreslås videreført i loven med den endring at denne vurderingen ikke begrenses til søkere under 25 år slik dagens bestemmelse gjør.</p>	<p>Utvalgets forslag støttes.</p> <p>OsloMet støtter videreføring av dispensasjonsregelen i § 6-4 om unntak fra kravet om generell studiekompetanse, og at denne ikke begrenses til søkere under 25 år, slik dagens bestemmelse gjør. Aldersgrensen på 25 år henviser søkere til å søke opptak på grunnlag av realkompetanse, jf. 3-1 i opptaksforskriften, noe som i praksis medfører at søkere med «varig sykdom, funksjonshemming eller liknande» har begrensede muligheter til å søke utdanning etter fylte 25 år.</p>
<p>17</p>	<p>Bestemmelsen om særskilt vurdering av søkere med generell studiekompetanse som i dag følger av opptaksforskriften § 7-13, foreslås ikke videreført.</p>	<p>Utvalgets forslag støttes.</p> <p>OsloMet støtter at bestemmelsen om særskilt vurdering av søkere med generell studiekompetanse som i dag følger av opptaksforskriften § 7-13 ikke videreføres. Bestemmelsen er vanskelig i praksis, svært ressurskrevende i saksbehandling og klagesaksbehandling, og kommer kun et fåtall av søkerne til gode. Ordningen medfører også falske forhåpninger for søkere til høyere utdanning, og en unødvendig stor mengde personopplysninger som ikke bør være nødvendig i for saksbehandling av en søknad om opptak. OsloMet støtter utvalgets vurdering av at disse søkerne best ivaretas i videregående skole, jf. opplæringslovens bestemmelser om tilpasset opplæring.</p>
<p>17</p>	<p>Nytt forslag til § 6-7. Opptak til høyere grads studier</p>	<p>OsloMet foreslår endringer.</p> <p>Det er ønskelig med en hjemmel for samordning av masteropptak, og OsloMet foreslår derfor å fjerne “Det skal være eget opptak til høyere grads studier”. Vi støtter forslaget om å ta inn “Styret ved institusjonen kan fastsette faglige minstekrav ved opptak til høyere grads studier”. Det er viktig at krav til å bli tatt opp til høyere grads studier reguleres av institusjonene selv. Dette er likevel ikke til hinder for økt administrativ samordning av opptaksprosessene.</p> <p>Forslag til lovtekst § 6-7. Opptak til høyere grads studier</p>

		<p>Styret ved institusjonen kan fastsette faglige minstekrav ved opptak til høyere grads studier.</p> <p>Forslaget kan alternativt tas inn som eget ledd under § 6-5. Forskrift om opptak.</p>
18	<p>Gratisprinsippet</p> <p>Gratisprinsippet i norsk høyere utdanning skal ligge fast. Dagens lovbestemmelse om egenbetaling videreføres, med noen mindre språklige endringer. Vurderinger av regelverket om egenbetaling gjøres når departementet følger opp Markussenutvalgets utredning i NOU 2019:12.</p>	<p>OsloMet støtter videreføring av gratisprinsippet. Hele regelverket rundt egenbetaling av studier ved offentlige høyskoler og universiteter er for uoversiktlig og komplisert, og det bør endres med mål om forenkling, samtidig som både gratisprinsippet og behovene til etter- og videreutdanningsvirksomheten ivaretas.</p>
19 Læringsmiljø	<p>Et eget kapittel i loven om læringsmiljø og studentrepresentasjon, for å synliggjøre viktigheten av studentene skal ha et godt læringsmiljø og andre lovbestemte rettigheter</p>	<p>OsloMet støtter utvalgets forslag</p> <p>Et eget kapittel om læringsmiljø er viktig for å ivareta studentenes interesser, men er til sammenligning med opplæringsloven og arbeidsmiljøloven mangelfull. Det stilles få spesifikke krav eksplisitt i lovteksten. Det bør stilles minstekrav i henhold til alle dimensjonene av læringsmiljø i lovteksten, ikke bare i NOUen.</p>
19	<p>Lovfesting av et forbud mot gjengjeldelse når en student varsler om kritikkverdige forhold</p>	<p>OsloMet støtter utvalgets forslag</p> <p>Det er viktig at studenter har samme rettigheter som andre i samfunnets ved varsling. Studenter som varsler bør også være sikret tilsvarende rettigheter til anonymitet som andre varslere, og dette bør fremgå av loven.</p>
19	<p>Plikten til å ha læringsmiljøutvalg med en 50-50 fordeling mellom studentene og institusjonene videreføres</p>	<p>OsloMet støtter utvalgets forslag</p>

19	Studentsamskipnadens observatørstatus i læringsmiljøutvalget lovfestes.	OsloMet støtter utvalgets forslag
19	Presiseringen av at «styret skal innenfor sitt ansvarsområde arbeide for å forebygge og forhindre trakassering og seksuell trakassering» videreføres ikke, fordi plikten fremgår av likestillings- og diskrimineringsloven.	<p>OsloMet støtter ikke utvalgets forslag</p> <p>NOU 2020:3 punkt 19.6.1.2 foreslår å fjerne plikten til å arbeide forebyggende mot trakassering og seksuell trakassering ved å ta ut bestemmelsen i universitets- og høyskoleloven § 4-3 første ledd. Denne paragrafen ble tatt inn i universitets- og høyskoleloven som en lovendring fra 1. august 2019 og ble vedtatt for å tydeliggjøre institusjonenes ansvar og understreke betydningen av forebyggende arbeid mot seksuell trakassering i høyere utdanning. NOU lovutvalget begrunner sitt forslag med at fordi den samme plikten fremkommer i likestillings- og diskrimineringsloven §13 sjetten ledd vil en egen bestemmelse i universitets- og høyskoleloven være en dobbeltregulering som vil svekke helheten i lovverket og redusere brukervennligheten.</p> <p>OsloMet bestrider at dette er en uhensiktsmessig dobbeltregulering. Eksplisitt henvisning til trakassering i sektorloven ble tatt inn som et resultat av sektorens anerkjennelse av at trakassering og seksuell trakassering er en betydelig utfordring. Dette ble avdekket blant annet gjennom det arbeidet som ble gjort i Arbeidsgruppen mot mobbing og trakassering i UH-sektoren (UHRMOT) og de resultatene som fremkom i kartleggingen som ble gjort av universitetene og høyskolene selv (2019) og Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT, 2018). En surveyundersøkelse gjort av Akademiet for Yngre Forskere i 2019 <i>Rom for mangfold i akademia?</i> Viste også en klar sammenheng mellom opplevd seksuell trakassering og å ikke anbefale andre en karriere i akademia. Arbeidet i UHRMOT, nevnte kartlegginger og alle sakene som kom frem i ifm #MeToo viser med tydelighet at det er behov for en fortsatt lovpålagt plikt. Sektoren har noen</p>

		særtrekk som gjør at risikoen for å bli utsatt for trakassering, herunder seksuell trakassering, er relativt stor. Her kan midlertidighet, utenlandsutveksling, å være plassert i praksis, veiledningssituasjoner preget av maktubalanse, flytende arbeidstid og et hierarkisk stillingssystem, nevnes. Det er OsloMet erfaring at bestemmelsen slik den nå står i UH-loven, har virket skjerpene og forpliktende på universitetets arbeid mot mobbing og trakassering. Det ønskes derfor at bestemmelsen videreføres til den nye loven all den tid det er dokumentert at sektoren har en særlig utfordring her.
19	Tilretteleggingsbestemmelsen i dagens §4-3 femte ledd videreføres, slik at kravet om tilrettelegging gjelder både studenter med utfordringer av varig/alvorlig art og de med midlertidige utfordringer	OsloMet støtter utvalgets forslag
19	Tilretteleggingsbestemmelsen endres slik at den igjen fullt ut gjelder for Svalbard.	OsloMet støtter utvalgets forslag
19	Bestemmelsen om studentombud videreføres med enkelte justeringer. Utvalget foreslår at studentombudets mandat fastsettes i loven, og at institusjonenes og departementets hjemmel til å gi forskrifter om studentombud tas ut.	OsloMet støtter utvalgets forslag. OsloMet ønsker i den forbindelse å bemerke at det er utydelig hvem som har ansvar for å finansiere studentombudet, hvis studentombudet er fristilt institusjonen.
19	En rett til mentorordning lovfestes ikke.	OsloMet støtter utvalgets forslag

<p>20 Studentrepresentasjon</p>	<p>Utvalget foreslår</p> <ul style="list-style-type: none"> - Å fjerne krav til at valg til studentorgan skal avholdes ved urnevalg - Lovbestemt plikt for institusjonene til å stille lokaler vederlagsfritt til rådighet for studentarbeid - At studentorganene får saker i god nok tid til at de har mulighet til å behandle og uttale seg om disse - At det skal være dialog om omfanget av tilrettelegging gjennom en avtale 	<p>OsloMet støtter forslag til endringer</p> <p>Endringene innebærer få endringer fra dagens praksis.</p>
<p>21 Undervisning, vurdering, sensur, klage på eksamen og utstedelse av vitnemål</p>	<p>Innføre krav om to sensorer, hvorav minst én ekstern, ved alle eksamener hvor vurderingsuttrykket er gradert, også ved lavere grad.</p>	<p>Utvalgets forslag støttes ikke.</p> <p>OsloMet støtter ikke forslaget om å kreve to sensorer ved alle eksamener hvor uttrykket er gradert, også ved lavere grad. Vi ønsker å beholde reglene i dagens uh-lov.</p> <p>Vi anerkjenner studentenes behov for rettssikkerhet og behovet for å styrke sensorers vurderingskompetanse, men er skeptisk til om innføring av krav om to sensorer, hvorav minst én ekstern, vil ha de ønskede effektene og være det mest hensiktsmessige tiltaket. I det hele er utvalgets forslag svært tydelig innrettet mot å sikre vurderingen, heller enn å forbedre grunnlaget vurdering blir gjort på.</p> <p>OsloMets hovedinnvendinger kan oppsummeres slik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fokus beveger seg fra formativ til summativ vurdering.

		<ul style="list-style-type: none"> • Ressursene forskyves fra undervisning til eksamen, noe som signaliserer at eksamen er viktigere enn undervisningen. • Ordningen vil bli økonomisk og administrativt ressurskrevende. <p>Vi anerkjenner viktigheten av det eksterne blikket, men mener det i større grad burde være fleksibilitet i sensorordningen. OsloMet er av den oppfatning at det eksterne blikket kan ivaretas ved bruk av tilsynssensor på eksamener der det ikke brukes ekstern sensor.</p> <p>For å øke vurderingskompetanse kan samarbeid mellom to sensorer være et aktuelt tiltak, men vi anser at merverdien først og fremst oppnås dersom ansatte i fagmiljøet utvikler en felles sensurpraksis gjennom å sensurere sammen.</p> <p>Dersom det skulle være aktuelt å støtte forslaget mener vi det er behov for nærmere utredning av flere punkter, blant annet økte kostnader knyttet til sensurering, utfordringer med å skaffe nok eksterne sensorer spesielt for mindre fagfelt, og økt arbeidsbelastning. Intern sensur er i dag en del av årsverket, mens ekstern sensur er ekstra oppdrag for en annen arbeidsgiver og kommer i tillegg til fullt årsverk. Det kan innebære større belastning på UF-tilsatte. Videre er det en fare for at slike endringer kan føre til begrenset bruk av nye og varierte undervisnings- og vurderingsmåter, og at fokus dreies bort fra studentens læring og formativ vurdering til prøving og eksamener.</p> <p>Til presiseringen av vurderingen av praksisstudier og lignende skal ha to sensorer, hvorav én ekstern (lovforslagets § 8-7 annet ledd bokstav d) vil OsloMet kommentere at det også her er behov for ytterligere drøftinger/utredninger. Det er uavklart hva det praktisk vil si å ha ekstern sensor inn i bedømmingen av praksisstudiene, både med hensyn til hva rollen til en ekstern sensor for praksisstudier skal være, og ikke minst den økonomiske belastningen. I den forbindelse vil vi nevne erfaringer fra arbeidet med RETHOS og rapporten Kvalitet i praksisstudiene i helse- og sosialfaglige høyere utdanning: Praksisprosjektet (UHR 2016), der det vises til behov for å få på plass en bedre</p>
--	--	---

		<p>lovfesting og finansiering av veiledet praksis. Dette er også et av arbeidsområdene til gruppen UHR-Helse og sosial https://www.uhr.no/strategiske-enheter/fagstrategiske-enheter/uhr-helse-og-sosial/. Dette arbeides det med, men foreløpig erfarer vi at de berørte departementene sier det blir for dyrt. Innføring av ekstern sensor for praksisstudier i helsefagene, vil for den enkelte utdanningsinstitusjon medføre enorme kostnader som vi per i dag ikke har.</p> <p>OsloMet mener videre at å bruke begrepet eller lignende i denne paragrafen er for upresist når vi snakker om vurderingsformer. Vi antar det det er snakk om bedømmelse av oppgaver, produkter, forprøver med mer. Vi foreslår følgende endring: d) vurdering av praksisstudier eller annen vurdering.</p>
21	Sensur: Sensurfrist	<p>Utvalgets forslag støttes, med kommentarer.</p> <p>OsloMet støtter den foreslåtte endringen i sensurfrist, som virker som en hensiktsmessig endring som vil bidra til bedre arbeidsforhold for sensorer og bedre utnytting av studieåret.</p> <p>Vi ber likevel om at Kunnskapsdepartementet vurderer om dette er en detalj som ikke bør styres av loven, men heller fastsettes i forskrift. Sensurfrister blir gjerne tekniske eller detaljerte, som gjør at de kanskje best egner seg som en del av en forskrift. Det kan også være at enkelte institusjoner eller utdanningsløp kan ha særlige behov, og dette kan styrke institusjonenes autonomi. Fastsetting i forskrift bidrar også til at all styring av frister blir samlet på samme nivå, både førstegangssensur, unntak, og klagesensur.</p> <p>Vi ber også om en presisering av om virkedager i dette tilfellet betyr 5 virkedager i uken (og ikke 6 virkedager i uken, som i ferieloven). Det bør også presiseres om det kun er selve helligdagen/rød-dagen som skal trekkes fra de 15 virkedager eller om det også gjelder inneklemt arbeidsdager (dvs. dager mellom bevegelige helligdager og helg, jf. begrepet «inneklemt helligdager», som kan være uklart).</p>

<p>21</p>	<p>Sensur: Bedømmelse av muntlig eller utøvende prestasjon</p>	<p>Utvalgets forslag støttes. OsloMet støtter utvalgets vurdering om å slutte seg til hovedkonklusjonen i rapporten til Deloitte Legal om ikke å innføre plikt til å tilrettelegge for filming av muntlig eller utøvende eksamen. Vi ønsker videre at det tydeliggjøres i merknaden til bestemmelsen at filming/opptak av eksamen for å gjøre den etterprøvable ikke er et alternativ, da vi mener at opptak i seg selv ikke nødvendigvis alene er tilstrekkelig til at eksamen er etterprøvable.</p>
<p>21</p>	<p>Klage over karakterfastsettelsen følger forvaltningslovens alminnelige regler om klage. Bestemmelsen om såkalt blind sensur i dagens lov § 5-3 fjerde ledd videreføres ikke.</p>	<p>Utvalgets forslag støttes ikke. OsloMet støtter ikke endringen som innebærer at dagens ordning med blindsensur bortfaller. Vi er uenige i Auneutvalgets konklusjon om at blind sensur «...har forsterket svakhetene ved sensurordningen i universitets- og høyskolesektoren», og mener derimot at ordningen med blindsensur er den eneste metoden som sikrer en ny vurdering av selve oppgaven, og ikke av den forutgående prosessen.</p> <p>OsloMet støtter ikke forslaget om at resultatet fra den nye sensuren etter klage bør foreligge innen 15 virkedager fra klagefristen har utløpt, slik at studentene mottar vedtak i klagesensuren så raskt som mulig. Vi mener at de foreslåtte 15 virkedagene er for kort tid for å gjennomføre en forsvarlig klagesensur.</p> <p>OsloMet støtter forslaget om å videreføre individuell klagerett ved gruppeeksamen.</p>
<p>21</p>	<p>Bestemmelsen om ny vurdering ved avvikende karakterer i dagens § 5-3 sjette ledd videreføres ikke.</p>	<p>Utvalgets forslag støttes. Vi støtter at bestemmelsen om ny vurdering ved avvikende karakterer i dagens § 5-3 sjette ledd ikke videreføres. Daværende HiOA støttet ikke innføring av denne bestemmelsen i høringen til endringer i uh-loven i 2017. Ordningen ble vurdert som svært krevende å gjennomføre både med hensyn til kostnader og administrative ressurser, samt innenfor gjeldende klagefrister. Sensorveiledninger er innført for å forhåpentligvis bidra til færre forekomster av</p>

		slike store karakteravvik. Vi er videre enige i utvalgets vurdering av at åpen sensur vil avhjelpe dette slik at det ikke resulterer i et så stort avvik mellom sensurene.
21	Det skal innføres en ny karakterskala som kommer i tillegg til A-F skalaen og bestått/ikke bestått. Den nye skalaen skal være tredelt og vil få uttrykket utmerket/bestått/ikke bestått.	<p>Utvalgets forslag støttes ikke.</p> <p>OsloMet støtter ikke forslaget om å innføre en tredelt karakterskala, og mener at det nye vurderingsuttrykket ikke vil bidra til god nok differensiering av studenters kompetanse- og kunnskapsnivå, eller i tilstrekkelig grad er formålstjenlig for studentene. Vi til også bemerke at forslaget ikke fremstår som godt nok utredet i Auneutvalgets innstilling.</p> <p>Dersom nytt vurderingsuttrykk likevel innføres, bør det utarbeides en kvalitativ beskrivelse for dette vurderingsuttrykket som det er gjort for vurderingsuttrykket A-E for bestått og F for ikke bestått. For å unngå forvirring om vurderingsuttrykkene foreslår OsloMet dessuten benevnelsene utmerket/tilstrekkelig/ikke-bestått for den tredelte skalaen.</p>
21	Ordningen med forkurs for søkere som ikke oppfylte karakterkravet 4,0 i matematikk for opptak til lærerutdanning forslås ikke videreført.	<p>Utvalgets forslag støttes.</p> <p>OsloMet mener det er riktig at et slikt forkurs ikke videreføres. Ordningen med et spesielt tilrettelagt sommerkurs i matematikk for søkere som kunne dokumentere et gjennomsnitt på minimum karakteren 3,0 i matematikk vurderes ikke som hensiktsmessig. Det er begrenset hvor mye søkere som ikke har oppnådd karakteren 4,0 i matematikk i løpet av hele grunnskolen og videregående skole kan tilegne seg av manglende kunnskaper i løpet av 4 uker sommeren før de skal starte i høyere utdanning, og den var kun ment som en midlertidig ordning inntil søkere til høyere utdanning ble bedre kjent med kravene for å bli kvalifisert. Dersom det er fortsatt behov for slike tiltak for å sikre rekrutteringen til lærerutdanninger bør kravet til 4 i matematikk</p>

		<p>revurderes, og det bør i stedet vurderes alternative løsninger, som karakterkrav 4 i de fagene lærerstudentene skal velge som undervisningsfag.</p>
21	<p>Det skal fremgå av vitnemålet hvor mange ganger en eksamen er avlagt.</p>	<p>Utvalgets forslag støttes ikke. OsloMet foreslår å stryke § 8-13 fjerde ledd.</p> <p>OsloMet støtter mindretallets (Bergstrøm) forslag om å ikke la antall gjentak på eksamen/prøve framgå på vitnemålet. Som Bergstrøm påpeker, vil ikke gjentak av eksamen ha noen praktiske konsekvenser for opptak til videre studier, men kan ha konsekvenser for studenters møte med arbeidslivet. Dette mener vi er uheldig.</p> <p>OsloMet ønsker å opprettholde dagens løsning, der den beste karakteren går inn i vitnemål. En tilnærming til alminnelig forvaltningsrett ved at siste karaktervedtak er den gyldige karakteren vil for studentene oppleves som en innskrenking av muligheter ettersom det kan være risikabelt å gå opp til eksamen på nytt, og det bryter med praksis i uh-sektoren hvor beste resultat gjelder.</p>
22 Fusk, falskt vitnemål og uredelig opptreden	<p>Bestemmelsene om sanksjonsmuligheter overfor studenter samles i et nytt kapittel i loven med tittelen «Sanksjoner ved uønsket adferd».</p>	<p>Utvalgets forslag støttes. Forslaget om å samle bestemmelsene om sanksjonsmuligheter overfor studenter i et nytt kapittel støttes.</p>
22	<p>Materielle endringer i bestemmelsene om fusk, falskt vitnemål og klanderverdig oppførsel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adgangen til å utestenge studenten ved fusk endres fra ett til to år. 	<p>Utvalgets forslag støttes. OsloMet støtter forslaget i § 10-4 om bortvisning ved forstyrrende opptreden, og vurderer bestemmelsen som en viktig og helt nødvendig forbedring av dagens lovverk.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Bruk av falskt vitnemål under studiet skal politianmeldes. • Et nytt første ledd i bestemmelsen om forstyrrende opptreden, som gir adgang til å umiddelbart bortvise studenter eller personer som forstyrrer undervisningen. • Vedtak om utestenging skal treffes ved simpelt flertall, ikke med to tredjedels flertall. 	
<p>22</p>	<p>Strukturelle endringer som skal gjøre bestemmelsene mer brukervennlige og tilgjengelige:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samle alle reaksjonsformer som retter seg mot fusk og falskt vitnemål i én bestemmelse. • Legge bestemmelsene om bruk av falskt vitnemål ved opptak inn i en ny bestemmelse, og plassere den sammen med de andre bestemmelsene som regulerer sanksjoner. 	<p>Utvalgets forslag støttes. De strukturelle endringene fremstår som hensiktsmessige, og bidrar til økt tydelighet og mer oversiktligghet.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Dele bestemmelsen om bortvisning og utestenging i dagens § 4-8 i to bestemmelser, slik at én bestemmelse gjelder forstyrrende opptreden og en annen bestemmelse gjelder grovt klanderverdig opptreden. • Skille ut reglene om vedtaksmyndighet, klageinstans og rett til dekning av advokatutgifter i egne bestemmelser. Felles bestemmelser om dette vil etter forslaget gjelde i alle tilfellene hvor loven har gitt institusjonen en sanksjonsmyndighet. 	
<p>23 Politiattest og skikkethet</p>	<p>Dagens § 4-10 første ledd endres slik at departementet får hjemmel til å fastsette hvilke utdanninger som er omfattet av skikkethetsvurdering, og til å fastsette regler om saksbehandlingen i skikkethetssaker.</p>	<p>Utvalgets forslag støttes. OsloMet støtter forslaget om at institusjonen kan søke departementet om å inkludere utdanninger som fører til yrker som har tilsvarende omsorgsansvar for mennesker i en særlig sårbar situasjon, dersom det oppstår behov for å inkludere flere utdanninger enn de som er listet opp i forskriften. Vi understreker samtidig at det er viktig med nasjonal samordning, slik at de samme utdanningene uansett institusjon omfattes av ordningen med skikkethetsvurdering, og ber departementet om hensiktsmessige ordninger for å ivareta dette.</p>

	Institusjonene gis adgang til å søke departementet om at utdanninger inkluderes i § 1 i skikkethetsforskriften.	
23	Skikkethetsforskriften § 2 og § 12 flyttes til universitets- og høyskoleloven, slik at kriteriene for skikkethetsvurdering er sammenfattet i én lovbestemmelse.	<p>Utvalgets forslag støttes.</p> <p>OsloMet støtter forslaget om et felles sett med vurderingskriterier i forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning, der de som gjelder alle utdanninger settes først, og det som er spesielt for en enkelt gruppe av utdanninger eller en utdanning i egne avsnitt etter dette.</p> <p>Til endringen i ordlyd i 10-1 nytt tredje ledd fra «skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering» til «skal institusjonen åpne sak om skikkethetsvurdering» vil OsloMet bemerke at ordlyden «åpne sak» fremstår som noe utydelig. I merknadene til bestemmelsen brukes formuleringene «reise» og «opprette» sak i stedet. Vi mener konsekvent bruk av begrepet vil tydeliggjøre bestemmelsens innhold, og at «opprette sak» er en bedre formulering.</p>
23	Krav om skikkethetsvurdering innføres for etter- og videreutdanninger som er knyttet til grunnutdanningene listet opp i § 1 i skikkethetsforskriften.	<p>Utvalgets forslag støttes.</p> <p>Forslaget om skikkethetsvurdering i videreutdanninger støttes, og vurderes som en viktig presisering. Dette vil gi en bedre hjemmel til å følge opp studenter som viser seg å være uegnet til yrket, f.eks. når forhold er oppstått etter at grunnutdanningen er gjennomført, men også der grunnutdanningen er avlagt i andre land der det ikke gjøres tilsvarende vurderinger av skikkethet underveis i utdanningen. <i>Det forutsettes at videreutdanningen er av et visst omfang, slik at det er faktisk mulig å gjøre konkrete vurderinger av skikkethet.</i></p>
23	En ny bestemmelse om at hvis studenten ikke fremlegger relevant dokumentasjon i skikkethetssaker etter	<p>Utvalgets forslag støttes, med kommentarer.</p> <p>OsloMet støtter forslaget om at studentens manglende fremlegging av relevant dokumentasjon i skikkethetssaker (etter oppfordring fra institusjonen) kan få</p>

	<p>oppfordring fra institusjonen, kan det få betydning for utfallet i skikkethetsvurderingen.</p>	<p>betydning for utfallet i skikkethetsvurderingen. Mangelfull eller manglende dokumentasjon av faktiske opplysninger i saker om skikkethet kan komplisere saksgangen og gjøre det vanskelig å komme frem til rett avgjørelse. For å gi gode råd og tilpasset utvidet veiledning er det viktig at institusjonen vet hva vi har å forholde oss til slik at vi arbeider sammen, og ikke mot hverandre. Vi er derfor enige i at det er behov for en slik presisering, slik at studenten ikke skal være i tvil om at det å unnlate å gi opplysninger kan ha betydning i saken.</p>
23	<p>Ordlyden i dagens § 4-9 første ledd endres slik at politiattest kan kreves «ved opptak og underveis i studiet».</p>	<p>Utvalgets forslag støttes, med kommentarer. Vi støtter presiseringen i § 10-6 av at politiattest kan kreves «ved opptak og underveis i studiet». Det er viktig å ha hjemmel til kontroll for å unngå å sende studenter ut i praksis med mindreårige eller sårbare grupper. Auneutvalgets forslag sikrer samsvar mellom reglene i uh-loven og opptaksforskriften, og sikrer at mest mulig oppdatert informasjon ligger til grunn for saksbehandlingen av slike saker ved lærestedene.</p>
24 Rett til dekning av advokatutgifter	<p>Studentenes rett til dekning av advokatutgifter videreføres og skilles ut i en egen bestemmelse, med enkelte språklige justeringer.</p>	<p>Utvalgets forslag støttes delvis, med forslag til endringer. OsloMet er positive til at studentenes rett til dekning av advokatutgifter skilles ut i en egen bestemmelse, med de foreslåtte språklige justeringene. Vi er også enige i at studentene kan få dekket advokatutgifter til og med behandling i Felles klagenemnd. Vi ønsker derimot å foreslå at utgifter til sak for domstol må dekkes av studenten selv. Uttestenging er inngripende for studentene, og det er viktig at studentene får dekket bistand i disse sakene ved behandling i de to ordinære instansene. Samtidig øker antall fuskesaker enormt, noe som har store økonomiske konsekvenser for lærestedene. Det bemerkes i den sammenheng at det har utviklet seg et marked av advokatfirmaer som markedsfører helt spesifikt inn mot fuskesaker. Det er vanskelig å skulle sette en begrensning i omfanget av timer som kan dekkes, i og med at sakene kan være svært forskjellige, og vi mener at behandling i to instanser for lærestedets regning i tilstrekkelig grad ivaretar studentenes rettssikkerhet på dette området. Dette er også noe</p>

		<p>domstolene uansett tar stilling til i sin behandling av saken, dvs. at tapende part idømmes å dekke saksomkostningene.</p> <p>Vi viser i denne sammenheng også til Felles klagenemnds vurderinger rundt det samme temaet, som skrevet i deres årsrapport for 2019: «Universitet- og høyskolesektoren blitt mer rettsliggjort, i takt med samfunnet for øvrig. Studentene har fått flere rettigheter og plikter i studieløpet og har i tråd med dette også blitt mer bevisst sine muligheter til å klage på vedtak. Med rett til advokatbistand på institusjonens regning og Felles klagenemnds begrensede mulighet til å ilegge en strengere reaksjon enn det underinstansen har besluttet, har studentene lite å tape på å klage. I fuskesakene er det kanskje et moment til ettertanke at så få studenter får medhold i sine klager i nemnda.»</p> <p>Forslag til ny lovtekst i § 10-11. Rett til å få dekket utgiftene til advokat annet ledd:</p> <p><i>Utgiftene dekkes av institusjonen til og med behandling i nasjonalt klageorgan opprettet av departementet, etter sats fastsatt etter salærforskriften. Vedtak om salærnedsettelse etter salærforskriften § 7 kan påklages til departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av departementet, jf. § 12-1 åttende ledd.</i></p> <p>OsloMet foreslår videre at § 10-12. Domstolsprøving av vedtak om bortvisning eller utestenging tredje ledd strykes:</p> <p>Studentene kan bringe vedtak om bortvisning, utestenging og skikkethetsvurdering inn for prøving ved tingretten i den rettskrets institusjonens administrasjon har sitt hovedsete. Slikt søksmål må reises innen tre måneder etter at endelig vedtak foreligger. Retten kan prøve alle sider av vedtaket.</p>
--	--	--

		<p>Forliksmegling foretas ikke.</p> <p>Institusjonen dekker alle omkostninger ved søksmålet for tingretten, herunder salær til saksøkers advokat. Krav om dekning av saksomkostninger skal fremmes for institusjonen og behandles etter reglene i § 10-11.</p>
25 Ph.d.-kandidater	<p>Utvalget foreslår at begrepet «kandidat», der det omfatter både studenter og ph.d.-kandidater, ikke videreføres i ny lov.</p>	<p><u>Utvalgets forslag støttes ikke</u></p> <p>OsloMet støtter ikke at “student” erstatter “kandidat” i de tilfeller loven skal omfatte både studenter og ph.d.-kandidater. Dette vil i praksis gjelde for opplæringsdelen som kun utgjør 1/6 av hele forskerutdanningen. Etter vår oppfatning, vil dette tilsløre de faktiske forhold. Hoveddelen av ph.d.-kandidatene er ansatte – de er ikke kun studenter. Å bruke begrepet «student» om en stor gruppe ansatte, er ikke klargjørende. «Ph.d.- kandidat» dekker imidlertid hele gruppen som tas opp i en forskerutdanning, uavhengig av ansettelsesforhold og finansieringsbakgrunn. Vi mener videre betegnelsen viser hva som kjennetegner denne gruppen og hva som er deres hovedoppgave. De er tatt opp i et ph.d.-program for å utføre vitenskapelig forskning som skal resultere i et selvstendig avhandlingsarbeid. Vi mener derfor at dagens betegnelse videreføres, og at det i stedet presiseres hvilke paragrafer i loven som også gjelder for ph.d.-kandidater når begrepet «studenter» brukes.</p>
Kap 25 Ph.d.-kandidater	<p>Utvalget foreslår to nye bestemmelser som klargjør hvilke regler om sanksjonsmuligheter som gjelder for ph.d.-kandidatene, avhengig av om de har et ansettelsesforhold ved institusjonen eller ikke</p>	<p><u>Utvalgets forslag støttes delvis, med kommentar</u></p> <p>OsloMet mener at det for ph.d.-kandidatene fortsatt bør tydeliggjøres at vurderingen av om det foreligger fusk eller uredelighet klargjøres i en egen prosess, før det tas stilling til eventuelle sanksjoner.</p> <p>Utvalget påpeker at ph.d.-kandidater bør, uavhengig av om de er tilsatte, likebehandles med andre studenter i prosessen som skal klargjøre om det foreligger fusk eller uredelighet. OsloMet støtter dette, og mener at det bør tas hensyn til dette ved utformingen av ny lov. Ny § 10-8, atskilt fra bestemmelsene</p>

		<p>i § 10-3 gjør etter vår oppfatning dette imidlertid mindre tydelig enn i nåværende lov.</p> <p>Videre vil OsloMet påpeke at institusjonene ikke har noen ansattforpliktelse ovenfor eksternt ansatte ph.d.-kandidater. Det betyr at eksterne, i motsetning til internt ansatte, kan utestenges/bortvises etter § 4-8 tredje ledd etter gjeldende lov. Selv om vi støtter at det tydeliggjøres hva som gjelder for hver av gruppene finner vi det problematisk at ansettelsesforhold kan få ulike konsekvenser for samme eller likeverdige forhold når det kommer til sanksjonsmuligheter for ph.d.-kandidater tatt opp i et og samme program.</p>
Kap 25 Ph.d.-kandidater	Utvalget foreslår videre at dagens regler som gjelder for ph.d.-kandidater videreføres, og at det ikke er behov for en nasjonal forskrift om doktorgrad som tilsvarer forskrift om krav til mastergrad.	Utvalgets forslag støttes En nasjonal forskrift på ph.d.-området er etter OsloMets oppfatning overflødig, slik utvalget konkluderer. En felles forskrift kan fremstå som hemmende, og verken passe små eller store institusjoner, gitt forskjeller i detaljeringsbehov ved institusjonene.
26 Klage på andre vedtak enn eksamen	<p>Loven presiserer at flere institusjoner kan samarbeide om en lokal klagenemnd.</p> <p>Loven presiserer at institusjonens styre ikke kan instruere eller overprøve klagenemnda i enkeltsaker.</p> <p>Strengere regler om inhabilitet ved klagebehandling i lokal klagenemnd.</p>	<p>Utvalgets forslag støttes.</p> <p>OsloMet støtter at regelen om forholdet til forvaltningsloven videreføres og forenkles.</p> <p>OsloMet støtter at dagens regler om klageorganer videreføres forøvrig, med de presiseringer som er foreslått, og at departementet går gjennom og lager et rundskriv til sektoren om hva som er et enkeltvedtak og ikke.</p>

	Regelen om forholdet til forvaltningsloven videreføres og forenkles.	
	Dagens regler om klageorganer videreføres for øvrig	

<p>Kap 27</p> <p>Styret og den daglige ledelsen</p>	<p><i>Utvalgets flertall:</i> Statlige universiteter og høyskoler skal ha ekstern styreleder. Institusjonene bestemmer selv om rektor skal ansettes eller velges. Utvalgets flertall foreslår å fjerne lovhjemmelen som regulerer at en valgt rektor må følges av en administrerende direktør.</p> <p><i>Utvalgets mindretall:</i> Dagens bestemmelser om at statlige universiteter og høyskoler selv kan bestemme om de skal ha ekstern styreleder og ansatte rektor eller valgt rektor som styrets leder videreføres.</p>	<p>OsloMet støtter verken flertallsforslaget eller mindretallsforslaget</p> <p>Utgangspunktet for organiseringen av universiteter og høyskoler er at det fastsettes et styre gjennom oppnevning og valg og at styret selv fastsetter intern organisering av institusjonen. Dette prinsippet bør også gjelde ved valg av styrings- og ledelsesmodell på nivåene under styret. Dagens ordning med valg mellom to hovedmodeller gir liten evne til tilpasning og modernisering. Det er lite forskning som kan peke på hvilken styrings- og ledelsesmodell som gir de beste resultatene, og det bør derfor åpnes for større frihetsgrader som gir institusjonene mulighet til å prøve ut styrings- og ledelsesmodeller som er vurdert ut fra institusjonens egenart, verdier og faglige profil. Det bør være tilstrekkelig at loven regulerer styrets sammensetning og styreleder oppnevnes fra departementet, og organiseringen utover det bør overlates til institusjonene selv. OsloMet er prinsipielt for å ha en ekstern styreleder, og har selv gode erfaringer med det de siste fem årene. En tilnærming med større frihetsgrader til å velge styrings- og ledelsesmodell vil kunne bidra til å styrke universitetsdemokratiet. Det fremstår ubegrunnet at styrings- og ledelsesmodeller må være standardisert gjennom detaljert lovregulering.</p>
	<p><i>Utvalgets flertall foreslår:</i> Institusjonene oppnevner selv to av de eksterne</p>	<p>OsloMet støtter utvalgets flertallsforslag</p>

	<p>medlemmene og departementet de to andre, inkludert styreleder</p> <p><i>Utvalgets mindretall:</i> Departementet oppnevner alle de eksterne medlemmene</p>	<p>Det vil styrke institusjonenes autonomi, og det vil gi institusjonene større mulighet til å påvirke den totale sammensetningen av kompetanse i styret.</p>
	<p>Bestemmelsene om regler for styrets arbeid blir mindre omfattende, og utvalget foreslår at styret fastsetter en instruks for styrets arbeid</p>	<p>OsloMet støtter forslaget</p>
	<p><i>Utvalgets flertall:</i> En ny bestemmelse om at tre eller flere av styremedlemmene kan kreve lovlighetskontroll av et styrevedtak.</p>	<p>OsloMet støtter ikke flertallsforslaget.</p> <p>Dersom ett eller flere styremedlemmer mener at styret har fattet et ulovlig vedtak, kan de allerede i dag kontakte departementet som vurderer dette. Departementet kan instruere styret til å endre vedtaket, dersom de kommer frem at det er fattet et ugyldig vedtak. Om et vedtak er fattet ugyldig, så bør ikke muligheten til å få det endret av departementet være avhengig av et kvalifisert mindretall i styrene.</p>
	<p><i>Utvalgets flertall:</i> Det skal ikke være ulik vektning av grupper av ansatte ved valg</p> <p><i>Utvalgets mindretall:</i> Dagens regler om vektning av stemmene til de ansatte viderevidereføres</p>	<p>OsloMet støtter flertallsforslaget</p>
<p>28</p> <p>Ansettelses</p> <p>er</p>	<p>Bestemmelsene om ansettelse samles i ett kapittel og får en struktur som følger strukturen i statsansattloven.</p>	<p>Utvalgets forslag støttes.</p>
	<p>Utvalget foreslår å videreføre dagens regelverk om ansettelsesprosedyrer med få endringer. Utvalget trekker frem at det er en svakhet med dagens</p>	<p>Utvalgets forslag støttes ikke.</p> <p>Utvalget mener at det er praktiske forhold og ikke den rettslige reguleringen av ansettelsesprosessene som er hovedgrunnen til at prosessene tar så lang tid.</p>

	<p>prosedyrer at prosessene blir for langdryge og foreslår å at det settes ned en arbeidsgruppe el.l som utreder hvordan disse kan gjøres raskere.</p>	<p>Langdryge prosesser er en utfordring i konkurranse med andre institusjoner – ikke minst for ansettelse av forskere som også søker på institusjoner utenfor universitets- og høgskolesektoren hvor krav om sakkyndig vurdering ikke gjelder. Skal man oppnå tidsbesparelser som monner, mener vi at regelverket må endres og forenkles slik at mer fleksible løsninger blir mulig. Eksempelvis ved at man kan benytte sorteringskomiteer, interne sakkyndige for noen av stillingsnivåer eller at ansettelsesutvalgene kan fravike kravet til sakkyndig vurdering for stillinger under toppnivå.</p> <p>Vi foreslår at det lovfestes mulighet for å bruke sorteringskomiteer som presiler søkere før oversendelse til sakkyndig komité, da vi mener dette vil være både ressurs- og tidsbesparende. Det bør være opp til den enkelte institusjon å definere sammensetningen og rammene for slike sorteringskomiteer.</p> <p>Forslag til lovtekst:</p> <p><i>Nytt tredje punkt i § 11-3. Sakkyndig bedømming og innstilling i undervisnings- og forskerstillinger</i></p> <p>Det kan benyttes sorteringskomiteer før oversendelse til sakkyndig bedømming der dette er opplyst om i utlysningen.</p>
	<p>Utvalget foreslår at intervju, prøveforelesning eller andre prøver skal gjennomføres med mindre det er åpenbart unødvendig.</p>	<p>Utvalgets forslag støttes.</p>
	<p>Det blir ikke adgang til mer enn en ansettelsesperiode som post doktor.</p>	<p>Utvalgets forslag støttes ikke.</p> <p>Post doktor stillingene må tilrettelegges for å bli reelle rekrutteringsstillinger til faste akademiske stillinger. Utvalgets forslag om å begrense adgangen til én ansettelsesperiode som post doktor vil legge unødvendige hindringer i veien for fleksibel bruk av disse stillingene ihht intensjonen om kvalifisering til toppstillinger.</p>

	<p>Sammenhengen mellom ekstern finansiering og midlertidige ansettelse. Vurderingene knytter an til pkt. 28.5.6</p>	<p><u>Lovforslagets § 11-5: Utvalgets forslag støttes delvis, med kommentar</u></p> <p>OsloMet støtter utgangspunktet om at hovedregelen om fast ansettelse følges uavhengig av finansieringskilde, og at hjemlene for å ansette midlertidig anvendes korrekt. Vi mener imidlertid at adgangen til midlertid ansettelse formulert i lovforslagets § 11-5, framstår som unødig begrensende sett i lys av institusjonenes behov for midlertidig stillinger i tidsavgrensede prosjekter med ekstern finansiering. OsloMet mener den enkelte institusjon selv må finne en balanse mellom fast og midlertidig ansettelse, da det blant annet er svært vanskelig å ha beredskap for alle faglige kompetansebehov som kan oppstå. Vi foreslår derfor at det stilles krav om at ledelsen ved den enkelte institusjon utarbeider klare retningslinjer for hva som er god rekrutteringspolitikk i eksternfinansierte prosjekter, der hensynet til både enkeltansattes interesser og fagmiljøenes behov for ansettelse i midlertidige prosjektstillinger ivaretas på best mulig måte.</p>
		<p>Unntak fra utlysningsplikten for bistillinger</p> <p>En tidligere hjemmel i statsansatteloven til å bestemme i personalreglement at stillinger inntil 37,5% kunne unntas fra plikten til offentlig utlysning er bortfalt. Denne hjemmelen bør erstattes av en bestemmelse i uh-loven som gir mulighet til unntak fra utlysningsplikten for bistillinger.</p> <p>Forslag til lovtekst:</p> <p><i>Nytt annet ledd i § 11-8 skal lyde:</i></p> <p>Statsansatteloven § 4 (1) om offentlig utlysning av stillinger gjelder ikke for ansettelse etter første ledd.</p>
		<p>Ansettelse av viserektor</p>

		Mulighet for ansettelse som <u>viserektor</u> bør sidestilles i alle henvisninger til ansettelse som prorektor. Eks § 11-7 b) om åremålsansettelser og § 11-10 andre ledd og § 11-6 andre ledd.
		<p>Utsiktet endringsforslag i bestemmelse om midlertidig ansettelse?</p> <p>Det kan se ut som at utvalget, uten at det er kommentert eller problematisert, i lovutkastet har lagt inn en endring i bestemmelsen om midlertidig ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger (forslagets § 11-5 3. ledd): det kan “foretas midlertidig ansettelse i tre og seks måneder i lavere stilling” på visse vilkår der man ikke får kvalifiserte kandidater på utlyst nivå. Det er imidlertid uklart om dette beror på en skrivefeil, da utvalgets kommentarer til bestemmelsen på NOUens side 423 henviser til “inntil tre år”, som er det samme som dagens bestemmelse. Hvis utvalget mener å foreslå endringen til tre år og seks måneder innebærer det at en midlertidig ansatt etter denne bestemmelsen vil oppnå rett til fast stilling ihht den såkalte 3-årsregelen, all den tid utvalget ikke samtidig foreslår et unntak fra denne regelen tilsvarende den man finner i samme bestemmelsens 2. og 5. ledd.</p>
	Det foreslås fra flertallet i utvalget å endre åremålsbestemmelsene for administrerende direktør, i tråd med flertallets forslag om endret styrings- og ledelsesmodell	<p>Utvalgets flertallsforslag støttes.</p> <p>Vi vil i tillegg legge til at åremålsperiodene bør harmoniseres mellom ulike lederstillinger. Det fremstår ubegrunnet at noen lederstillinger skal ha åremålsstillinger på fire år med mulighet til maks åtte år, mens det for andre stillinger er fire år med mulighet til maks tolv år.</p>
29 Akkreditering og tilsyn	Det skilles tydeligere i loven mellom hva som er NOKUTs formål og hva som er NOKUTs oppgaver, ved å innføre en egen bestemmelse som angir NOKUTs myndighet og formål.	Støtter forslaget om et tydeligere skille mellom hva som er NOKUTs formål og hva som er NOKUTs oppgaver. Det må understrekes at formålet er en målsetting. Dagens bestemmelse kan dekke over mye forskjellig og bidra til prioriteringer som går utover de sentrale kvalitets sikringsoppgavene, som er å «stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene».
29	En ny bestemmelse som klargjør hvilke oppgaver NOKUT er faglig uavhengig i. I dagens lov er NOKUTs oppgaver listet opp, uten at listen er uttømmende	Viktig at det skilles tydelig mellom hva som utgjør typiske forvaltningsoppgaver og oppgaver innen akkreditering, tilsyn og evaluering hvor NOKUT skal være faglig uavhengig.

29	Begrepsbruken i oppstillingen av NOKUTs faglig uavhengige oppgaver koordineres med begrepsbruken i studiekvalitetsforskriften § 1-5.	Støtter forslaget
29	Lovfestingen av at NOKUT kan «benytte andre virkemidler og gjennomføre andre tiltak» i universitets- og høyskoleloven § 2-1 tredje ledd siste setning videreføres ikke. Dette innebærer ingen materiell endring i hva NOKUT kan gjøre.	Enig i vurderingen av at dette er en unødvendig presisering som kan gi et inntrykk av å gi NOKUT et større handlingsrom enn hva loven tilsier.
29	Dagens lov § 2-1 femte ledd videreføres ikke. En ny bestemmelse som omhandler at NOKUT er faglig uavhengig i særskilte oppgaver, og at «NOKUTs utøvelse av faglig skjønn i saker etter denne bestemmelsen kan ikke overprøves» innføres.	støttes
29	Dagens lov § 2-1 sjettede ledd siste punktum, som gir NOKUT hjemmel til å fastsette forskrifter om de samme emnene som departementet, videreføres ikke.	Støttes. Se kommentaren til utvalgets anbefaling om å samle studietilsynsforskriften og studietilsynsforskriften til en forskrift.
29	Utvalget anbefaler følgende: <ul style="list-style-type: none"> - Det igangsetter et arbeid med å evaluere NOKUTs rolle og oppgaver, og vurdere den mest hensiktsmessige organiseringen av et kvalitetsorgan for norsk høyere utdanning. 	<ul style="list-style-type: none"> - En evaluering av NOKUTs rolle og oppgaver er viktig, og særlig med en vurdering av hvilke oppgaver som skal ligge til et kvalitetssikringsorgan for norsk høyere utdanning. Arbeidet bør evaluere andre mellomliggende statlige etater (DIKU, UNIT osv.) for å sikre en hensiktsmessig organisering av nasjonalt kvalitetsorgan for høyere utdanning. - OsloMet er enige i at innskrenkninger i klageretten over NOKUTs vedtak om akkreditering må ha en bedre og nærmere begrunnelse

	<p>- Vurdere regelen om klage over NOKUTs vedtak om akkreditering, og begrunnelsene som er gitt for innskrenkningene i klagemyndighetenes kompetanse. Utvalget anbefaler at det innføres hjemmel som tydeligere begrunner innskrenkingen i prøvingen av spørsmål hvor NOKUT er faglig uavhengig, eventuelt også at innskrenkingen av hvem som kan klage flyttes til loven</p> <p>Gjennomgå studietilsynsforskriften og studietilsynsforskriften, og vurder om disse slås sammen til en forskrift.</p>	<p>Studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften bør samles til en forskrift. Det er bemerkverdig at NOKUT som et underliggende organ skal vedta en <i>forskrift som spesifiserer departementets forskrift</i>. Det er uheldig med to forskrifter med bestemmelser for samme tematikk. Institusjonene mister oversikten og opplever prosessen som omfattende og skjønnsmessig. Utfyllende krav/retningslinjer til forskriften bør fremkomme av NOKUTs veiledninger.</p>
<p>30 Fullmakt til å opprette egne studietilbud</p>	<p>Gjeldende rett videreføres, med enkelte språklige endringer i bestemmelsen om fullmakt til å opprette egne studietilbud</p>	<p>Søknader om akkreditering til NOKUT er en omfattende og krevende prosess for institusjonene.</p> <p>Samtidig har tilsynsvirksomheten til NOKUT økt betraktelig siden oppstart i 2003. Tidligere var virksomheten rettet mot evalueringer av institusjonens kvalitetssystem og akkreditering av studier og institusjoner. Store deler av dagens virksomhet i NOKUT er rettet mot tilsyn av akkrediterte studietilbud, institusjoner, og institusjonens kvalitetsarbeid. Dette gjelder både selvakkrediterte studietilbud og studier akkreditert av NOKUT.</p> <p>I tillegg er kravet til at institusjoner til enhver tid skal påse at studier tilfredsstillende nasjonale bestemmelser for akkreditering lovfestet. I studietilsynsforskriften er dette befestet med kravene i § 4-1.</p>

		<p>Kombinasjonen av NOKUTs omfattende tilsynsvirksomhet og krav i nasjonalt regelverk for studier gjør at akkrediterte institusjoner selv bør ha fullmakt til å etablere studier.</p> <p>Bestemmelsen om faglige fullmakter bør bruke begrepet obligatoriske <i>emner</i> ikke kurs som utvalget foreslår. Kurs betegner ofte utdanning som ikke gir studiepoeng og reguleres ikke innen dette lovverket, mens emne er den minste studiepoenggivende faglig enhet i en programplan. Obligatorisk kurs i denne sammenheng blir derfor etter vår mening en gal formulering i denne bestemmelsen.</p>
<p>31 Godkjenning av utdanning</p>	<p>Forpliktelsen som følger av Lisboakonvensjonen, om at høyere utdanning fra en konvensjonspart skal godkjennes så sant det ikke kan påvises betydelige forskjeller mellom den utenlandske utdanningen det søkes godkjenning av og den utdanningen den sammenlignes med, foreslås lovfestet.</p>	<p>Utvalgets forslag støttes.</p> <p>OsloMet støtter forslaget om at forpliktelsen som følger av Lisboakonvensjonen lovfestes, og at det er opp til den godkjennende institusjonen selv å bestemme hvilken uttelling tidligere utdanning skal gi i studiepoeng, jf. §9-3.</p> <p>Vi støtter også forslaget om at vi i fremtiden bare bruker ett begrep, nemlig "godkjenning", om det som i dag omtales dels med begrepet "godskriving", dels med "fritak" og dels med "godkjenning". I tillegg kommer begrepet "innpassing", som brukes mye i sektoren, og som også departementet har brukt i ulike sammenhenger, bl.a. i høringer av lov- og regelverk, men uten at "innpassing" er brukt i selve uh-loven eller gjeldende forskrift om godskriving og fritak av høyere utdanning.</p> <p>Vår erfaring er at det er svært vanskelig å forklare dagens begrepsbruk for søkere, studenter og allmennheten, og - som påpekt av utvalget - vil "godkjenning" dekke både dagens begreper "godskriving", fritak" og "godkjenning", i tillegg til det mye anvendte "innpassing" (som utvalget riktig nok ikke drøfter). En forenkling av begrepsbruken på området vil heller ikke medføre at vedtak blir mindre presise enn i dag, da det er enkelt å føye til ord som f.eks. "generell" eller "fagspesifikk"/"faglig" foran "godkjenning", slik det også gjøres i dag.</p>

<p>32 Mastergradsforskriften</p>	<p>Forskrift om mastergrad (mastergradsforskriften) endres, slik at det gjøres tydelig at opprettelse av femårige integrerte mastergrader må begrunnes særlig i det enkelte tilfellet.</p>	<p>Utvalgets forslag støttes delvis. OsloMet støtter en tydeliggjøring av femårige integrerte mastergrader må begrunnes særlig i det enkelte tilfellet, og mener at 3+2-modellen bør være den foretrukne organiseringen av utdanning på mastergradsnivå.</p> <p>Vi støtter i utgangspunktet også en tydeliggjøring av at en både kan ta opp studenter til et 5-årig løp, og at studenter kan få en avsluttet grad etter 3 år (avstigningsmulighet). Vi mener likevel at det er tilstrekkelig kompetanse for arbeidslivet som må være avgjørende for utdanningen og gradstildelingen, og at det vil være lite hensiktsmessig med en avstigningsmulighet etter 3 år i en 5-årig integrert utdanning der arbeidslivet krever mer enn en bachelorgrad for kvalifisering.</p> <p>Vi vil i denne forbindelse også bemerke at institusjonene allerede i dag må foreta grundige vurderinger før et nytt studium kan etableres, og dette gjelder både for institusjoner med og uten faglige fullmakter til selv å etablere nye studieprogram. Dersom myndighetene stiller spørsmål ved disse vurderingene må kanskje vurderinger av hvor nødvendige og hensiktsmessige slike 5-årige integrerte masterstudier er legges til andre instanser enn de høyere utdanningsinstitusjonene selv.</p>
<p>32</p>	<p>Behovet for å endre omfanget av krav til faglig fordypning i mastergradsforskriften utredes.</p>	<p>Utvalgets forslag støttes, med kommentarer. Forskriften har kun gjennomgått noen mindre justeringer siden den opprinnelig ble fastsatt i 2002. og OsloMet mener det er grunner som taler for gjennomgang av forskriften på flere punkter enn dem utvalget nå nevner (som i tillegg til 5-årige integrerte masterstudier er spørsmål om masteroppgavens omfang samt krav til omfanget på den faglige fordypningen som § 3-mastergrader skal bygge på).</p> <p>Det bør blant annet utredes om erfaringsbaserte mastergrader etter § 5 fungerer etter intensjonen, altså om de faktisk utgjør en type «sideordnet» mastergrad, slik det var tenkt, eller om det er vanlig også for disse at de bygger på et fagområde fra lavere grad/bachelornivået (i tillegg til krav om relevant yrkeserfaring av et visst omfang). Det bør også utredes om 1-årige/1,5-årige mastergrader etter § 7 bør være gradstilbud på linje med de øvrige mastergradene, og ikke fastsettes som unntak fra den vanlige</p>

		gradsstrukturen, slik de er i dag. I tillegg bør det komme tydeligere frem i forskriften at mastergrader også kan bygge på dokumentert, relevant realkompetanse i stedet for en formell kvalifikasjon på lavere grads nivå.
Kap 34	Utvalget foreslår at dagens lovbestemmelser som omhandler behandling av personopplysninger videreføres med noen språklige presiseringer	<p><u>Lovforslagets kapittel 13: Utvalgets forslag støttes</u> OsloMet støtter utvalgets arbeid med å samle alle paragrafer som omhandler personopplysninger i ett kapittel, i motsetning til nåværende lovtekst der dette er fordelt på flere paragrafer.</p> <p>Det er videre positivt at loven er tydelig på hvilket organ som er behandlingsansvarlig for de ulike registrene for personopplysninger.</p>
35.5	Utvalgets flertall foreslår å videreføre det nasjonale forbud mot ansiktsdekkende plagg	<p>OsloMet støtter ikke flertallets forslag.</p> <p>“Mangfoldige” er en av OsloMet kjerneverdier og et nasjonalt forbud mot f.eks. religiøst betingende klesplagg som nikab og burka, vil prinsipielt være i strid med vårt verdigrunnlag.</p> <p>I praksis er dette en problemstilling som har angått et forsvinnende lite mindretall studenter ved OsloMet. Universitetet har tidligere utviklet interne retningslinjer som har ivaretatt problemstillingen på en tilfredsstillende måte og som har balansert hensynet til religionsfrihet opp mot viktige vurderinger knyttet til identifikasjon, sikkerhet, kommunikasjon både generelt og opp mot ulike studier.</p> <p>Et nasjonalt forbud står per 2020 ikke i forhold til størrelse problemstillingen ansiktsdekkende plagg representerer. Den enkelte institusjon kan fint håndtere de få sakene dette gjelder smidig og fleksibelt og på en måte som ivaretar institusjonens autonomi.</p>

		<p>OsloMet stiller også spørsmål om hvorvidt nekting av å bære f.eks. niqab i undervisningssituasjoner kan bidra til økt segregering, utenforskap og potensiell radikaliserings ved at en allerede marginalisert gruppe i praksis fratras retten til utdanning? Kan en risikere å her oppnå det motsatte av det som er ønskelig?</p> <p>OsloMet følger imidlertid flertallsforslagets argumentasjon rundt kjønnslikestilling sett opp mot religionsfrihet. Debatten omkring ansiktsdekkende plagg har i mindre grad dreid seg om plikten til å arbeide for likestilling og demokrati som er lovfestet for utdanningsinstitusjonene både på lavere og høyere nivå. Bruk av nikab og burka er religiøst betinget, og et forbud griper inn i religionsfriheten. Samtidig er plaggene særpreget ved at de er knyttet til kjønn. Bærere av ansiktsdekkende plagg praktiserer dermed kjønnssegregerte skillelinjer. Utvalgets flertall mener at bruken av denne typen ansiktsplagg, som underbygger stereotype kjønnsroller, er vanskelig å forene med den plikten utdanningssystemet har til å fremme kjønnslikestilling. Dette en viktig problemstilling som OsloMet anerkjenner og mener at i større grad bør inn i debatten fremover.</p>
<p>36</p>	<p>Studentsamskipnadsloven og – forskrift</p> <p>Utvalgets foreslår at det nedsettes en arbeidsgruppe som vurderer ansvarsområdene til samskipnadene og institusjonene.</p>	<p>OsloMet støtter utvalgets forslag</p>